

TER BESLUITVORMING

Aan: MBVOM
Van: VO
Via: DGPV

Voortgezet Onderwijs

Van

_____

Datum

27 maart 2020

Referentie**Bijlagen****Kopie voor****Reeds afgestemd met****Akkoord van externen**

DUS-I; VO-raad

Aantal pagina's

5

nota

Subsidieregeling lente- en zomerscholen vo: 'omzetten'
aanvragen lenteschool in aanvragen zomerschool.

Aanleiding

In verband met de coronacrisis wordt gewerkt aan een pakket maatregelen gericht op het inhalen of wegwerken van achterstanden. Eén van die maatregelen zijn lente- en zomerscholen tegen onnodig zittenblijven. Voor het voortgezet onderwijs is hiervoor sinds 2015 een subsidieregeling. Ook voor de mei- en zomervakantie van 2020 hebben zo'n 300 vo-scholen op grond daarvan subsidie aangevraagd voor een lente- en/of zomerschool. Daarvan hebben er 207 alleen voor een lenteschool subsidie aangevraagd, en 43 voor zowel een lente- als een zomerschool. Daardoor zouden dit jaar 17.515 leerlingen in de gelegenheid gesteld worden een lenteschool te volgen.

Vanwege de coronacrisis is het echter niet zeker of scholen in de meivakantie open kunnen gaan (maatregelen, incl. scholensluiting, gelden in beginsel in elk geval tot en met dinsdag 28 april, middenin de meivakantie dus). Dan zullen er waarschijnlijk ook geen lentescholen tegen onnodig zittenblijven kunnen worden georganiseerd: deze vinden immers plaats in de meivakantie, op school. Dat zou betekenen dat subsidie die scholen hiervoor op grond van de regeling lente- en zomerscholen vo 2020 zouden ontvangen, niet uitgekeerd of teruggevorderd zou moeten worden – er kan immers niet aan de subsidievoorwaarden worden voldaan. Tegelijkertijd is er juist nu behoefte aan mogelijkheden om leerachterstanden weg te werken, en lente- en zomerschoolprogramma's zijn daarvoor een goed en bewezen effectief instrument.

Deze situatie kan op twee verschillende manieren antwoord bieden op de vraag naar (financiering van) maatregelen gericht op het bestrijden van corona-gerelateerde leerachterstanden:

1. Scholen kunnen op korter termijn in de gelegenheid gesteld worden hun subsidieaanvraag voor een lenteschool om te zetten in een subsidieaanvraag voor een zomerschool. Ook kunnen zij de lenteschool desgewenst op afstand (digitaal) vormgeven. Daarbij wordt hen (zo zij dat al niet uit eigen beweging zouden doen, wat erg waarschijnlijk is) verzocht om vooral leerlingen die (extra) leerachterstanden hebben opgelopen vanwege de coronacrisis de gelegenheid te bieden een digitale

lenteschool of een zomerschool te laten volgen. Het aanbieden van een digitale lenteschool is sowieso mogelijk, om subsidie te ontvangen voor een zomerschool in plaats van voor een zomerschool moeten scholen dit op korte termijn kenbaar maken bij DUS-I.

Datum

2. De aanvragen voor subsidie voor een lenteschool worden afgewezen, en de zo niet uitgekeerde en dus 'vrijvallende' middelen (ca. € 7,9 mln. van het totaal aangevraagde subsidie bedrag) komen beschikbaar voor algemene coronamaatregelen.

Wij stellen u voor om te kiezen voor **variant 1** (mogelijkheid bieden subsidieaanvragen voor een lenteschool om te zetten in een subsidieaanvraag voor een zomerschool). Dit is verreweg de meest gerichte, uitvoerbare en proportionele variant. Hieronder wordt dit nader toegelicht.

Toelichting

Inhoudelijk

We stellen voor dat de scholen die op grond van genoemde regeling subsidie hebben aangevraagd voor een lenteschool, in de gelegenheid gesteld worden deze aanvraag dit jaar 'om te zetten' in een aanvraag voor een zomerschool. Dat kan binnen de huidige regeling: een school kan zijn aanvraag op verzoek van DUS-I altijd nog aanpassen, bijvoorbeeld als de aanvraag niet realistisch of onvolledig lijkt te zijn. Hiertoe kan DUS-I de aanvragers op korte termijn via een mailing verzoeken om aan te geven hoe zij willen omgaan met hun aanvraag voor een lenteschool:

- Optie 1: Er zal geen lenteschool plaatsvinden en de aanvraag wordt ingetrokken. (Dit is de nuloptie als niet wordt gereageerd op het verzoek).
- Optie 2: Er zal geen lenteschool plaatsvinden; daarvoor in de plaats wordt een zomerschool georganiseerd, welke (deels) zal plaatsvinden in de vastgestelde zomervakantie. De aanvrager wordt hierbij verzocht aan te geven voor hoeveel leerlingen hij een aanvraag voor een zomerschool doet. Dit kan maximaal het aantal leerlingen zijn waarvoor hij aanvankelijk een aanvraag heeft ingediend voor een lenteschool. Daarbij wordt de aanvrager nadrukkelijk gevraagd vooral ook aandacht te hebben voor en focus te leggen op kwetsbare leerlingen die (extra) leerachterstanden hebben opgelopen vanwege de coronacrisis.
- Optie 3: Er zal een aangepaste lenteschool plaatsvinden, in digitale vorm. Zo veel mogelijk ook daar focus op de meest kwetsbare leerlingen.
- Optie 4: De aanvrager wacht af of de scholen in de meivakantie toch weer open kunnen. Mocht dat niet het geval zijn, dan neemt DUS-I opnieuw contact op over het vervolg. (NB. De Kabinetsmaatregelen inzake corona gelden tot en met dinsdag 28 april. Indien scholen meteen daarna weer open zouden mogen gaan, zou deze meivakantieweek nog drie weekdagen tellen. Het is niet heel waarschijnlijk, maar niet categorisch uit te sluiten, dat scholen in deze situatie toch nog een fysieke lenteschool zouden kunnen organiseren. Vandaar ook deze optie.)

Deze mailing zal alleen worden gestuurd naar scholen die op grond van de regeling subsidie hebben aangevraagd voor een lenteschool of voor zowel een lente- als een zomerschool (dat zijn in totaal 250). Het is in feite een technisch

bericht tussen subsidieaanvrager en subsidieverstrekker (DUS-I) over de aanvraag die mogelijk niet gehonoreerd kan worden zoals de aanvrager had beoogd.

Datum

Procesmatig

Op grond van de subsidieregeling lente- en zomerscholen vo 2020 moet op 10 april 2020 de subsidie voor alle aanvragers door DUS-I zijn vastgesteld (art. 7 van de regeling). Aangezien de mailing pas na de persconferentie van 31 maart verstuurd kon worden, leidt dat tot een zeer krappe planning voor zowel scholen als voor DUS-I. Voor scholen, omdat er mogelijk contracten met aanbieders van lentescholen zo mogelijk zullen moeten worden aangepast om een lenteschool om te zetten in een zomerschool. Voor DUS-I omdat sprake is van 300 aanvragen, waarvan een groot deel opnieuw beoordeeld zal moeten worden, en waarvoor beschikkingen zullen moeten worden opgesteld. Daarom stellen we voor om de beschikkingsdatum uit te stellen, in elk geval naar 17 april. Dit zal dan ook via de mailing van DUS-I aan de aanvragers worden gecommuniceerd. Weliswaar wordt daarmee afgeweken van de in de regeling vastgestelde datum, maar de huidige uitzonderlijke situatie zou deze (relatief beperkte) aanpassing rechtvaardigen. De aanpassing is ook nodig om dit voorstel uit te kunnen voeren.

Financiële effecten

Het is niet onwaarschijnlijk dat een deel van de aanvragers besluit de aanvraag in te trekken. Een deel van de aanvragers heeft immers bewust voor een lenteschool gekozen en niet voor een zomerschool. Bovendien zal het niet in alle gevallen mogelijk zijn contracten met lenteschool-aanbieders om te zetten naar een contract voor een zomerschool. Zeker in deze tijden, waarin betrokkenen bij lentescholen (zowel vo-scholen, leraren, externe coaches en zeker ook leerlingen) in zwaar weer zijn, zou het echter goed zijn dat de overheid als gebaar van goede wil scholen in elk geval de mogelijkheid biedt de aangevraagde subsidie anders aan te wenden, in lijn met het beoogde doel van zowel de lentescholen als de algemene 'coronamaatregelen', namelijk inhalen en wegwerken van leerachterstanden. De uiteindelijk toch niet uitgekeerde subsidie (omdat aanvragers hun aanvraag intrekken) kan beschikbaar komen voor de algemene coronamaatregelen.

Beslispunt

- Gaat u ermee akkoord dat subsidieaanvragen voor een lenteschool op grond van de regeling lente- en zomerscholen vo 2020 kunnen worden omgezet in subsidieaanvragen voor een zomerschool gericht op het inhalen en wegwerken van (coronacrisis-gerelateerde) leerachterstanden en het voorkomen van zittenblijven daardoor?
- Gaat u ermee akkoord dat DUS-I deze week aan alle aanvragers voor een lenteschool een mailing verstuurt met daarin het verzoek aan te geven wat de aanvrager met de aanvraag wil doen: (1) intrekken, (2) omzetten in een aanvraag voor een zomerschool, (3) lenteschool digitaal aanbieden, (4) afwachten of het toch nog mogelijk is een fysieke lenteschool te organiseren?

Alternatief scenario: subsidie voor lentescholen niet uitkeren en deze middelen beschikbaar stellen voor algemene maatregelen coronacrisis

Datum

De subsidie die nu waarschijnlijk niet aan lentescholen besteed zal worden (of veel minder, als slechts een beperkt deel van de lentescholen op afstand zal worden aangeboden) zou ook zonder meer (dus zonder de mogelijkheid te bieden in plaats van een lenteschool, een zomerschool te verzorgen) teruggevorderd / niet uitgekeerd kunnen worden. De dan aldus vrijkomende middelen zouden kunnen worden aangewend voor algemene maatregelen gericht op het inhalen van leerachterstanden vanwege de coronacrisis. FIN heeft immers aangegeven dat departementen zelf voor financiële dekking moeten zorgen voor door hen voorgestelde maatregelen.

Bij dit scenario is echter een aantal kritische kanttekeningen te plaatsen:

- De Tweede Kamer heeft de middelen voor de lente- en zomerscholen expliciet beschikbaar gesteld voor het doel 'voorkomen onnodig zittenblijven in het VO' en dat via een subsidieregeling-op-aanvraag (meermalen; laatste keer bij amendement-Rog bij de begrotingsbehandeling OCW eind 2019). Dat is een 'smallere' doelbepaling' dan 'algemene' maatregelen ter bestrijding van leerachterstanden vanwege de coronacrisis.
- Het 'weghalen' van subsidie bij scholen die dit op grond van de regeling hebben aangevraagd en deze subsidie vervolgens beschikbaar stellen aan "scholen die dat het meest nodig hebben" suggereert dat de huidige aanvragers die middelen niet nodig zouden hebben. Dit zou ook leiden tot herverdeeldeffecten of een flinke verdunning van de middelen (de subsidie voor lentescholen zou niet over 250 scholen maar over alle 650 VO-scholen verdeeld moeten worden). Bovendien is het de vraag op grond van welk criterium bepaald kan worden "welke scholen de subsidie het hardst nodig hebben".
- Veel scholen hebben afspraken gemaakt en contracten afgesloten met (externe) aanbieders van bijles (coaches). Het als overheid eenzijdig intrekken van de subsidiemogelijkheid, waar de aanvragers redelijkerwijs op hadden kunnen rekenen, is bestuurlijk ongewenst (onbetrouwbare overheid). Waarschijnlijk zullen veel van de 250 aanvragers wiens aanvraag voor een lenteschool zou worden afgewezen bezwaar maken of anderszins hun ongenoegen kenbaar maken.
- Terugvordering van de subsidie voor lentescholen waarop aanvragers aanspraak zouden maken, zonder hen daarbij in de gelegenheid te stellen met een zomerschool of een lenteschool-op-afstand een alternatief aan te bieden, zou een negatief signaal afgeven. Scholen die bewust met lentescholen aan de slag zouden willen gaan om leerachterstanden weg te werken en zo onnodig zittenblijven te voorkomen worden in feite 'gestraft'.
- Het is ten slotte de vraag of het in alle gevallen mogelijk zou zijn om subsidie terug te vorderen. Als er evident geen lenteschool (helemaal niets) is verzorgd kan dat, maar als een school bijvoorbeeld een digitale lenteschool inricht, kan wel degelijk aan de subsidievoorwaarden voldaan zijn. Er is dan geen grondslag om de subsidie niet toe te kennen.
- Een groot deel van de leerlingen die een lenteschool hadden kunnen volgen met subsidie op grond van de subsidieregeling lente- en

zomerscholen vo (ca. 17.500 leerlingen) wordt die mogelijkheid ontnomen, zonder zomerschool als alternatief.

Datum

Dit scenario heeft dus een hoog afbreukrisico wat herverdeeleffecten en signaalwerking betreft. Ook is het lastig uitvoerbaar (op grond waarvan zou een school in aanmerking kunnen komen voor subsidie?). Daar staat tegenover dat sprake is van een relatief beperkt bedrag dat zou kunnen worden teruggevorderd / niet uitgekeerd (ca. 7,9 € mln.) en dat eenmalig beschikbaar komt. Bovendien wordt met lente- en zomerscholen beoogd wat ook met de algemene coronamaatregelen wordt beoogd, namelijk het inhalen en wegwerken van leerachterstanden. We ontraden daarom dit alternatief.

Wél kunnen we bij het beschrijven van de opties zoals hierboven geschetst expliciet benoemen dat bij het bieden van de mogelijkheid aan leerlingen om een (digitaal) lente- of zomerschoolprogramma te volgen, dit jaar nadrukkelijk aandacht moet zijn voor en focus gelegd moet worden op kwetsbare leerlingen die (extra) leerachterstanden hebben opgelopen vanwege de coronacrisis. In de mailing zal bovendien worden benadrukt dat deze specifieke regeling (die al in uitvoering was en eigenlijk een andere achtergrond had) niet de enige maatregel is die getroffen wordt vanwege de coronacrisis. Daarbij kan gewezen worden op aanvullende maatregelen die mogelijk nog getroffen zullen worden om leerlingen in de gelegenheid te stellen (extra) leerachterstanden die zij hebben opgedaan vanwege de coronacrisis in te halen. Daarover zullen alle scholen binnenkort nader worden geïnformeerd.

Achtergrond

Voor het doel 'voorkomen van onnodig zittenblijven in het voortgezet onderwijs' is structureel € 9 mln. beschikbaar. Tot en met 2020 worden deze middelen via een subsidieregeling-op-aanvraag aan scholen beschikbaar gesteld (vrijwel Kamerbreed gesteund amendement-Rog). De middelen zijn daarmee geoormerkt en kunnen alleen worden besteed aan lente- of zomerscholen, verzorgd in de mei- of zomervakantie en uitsluitend met als doel zittenblijven van leerlingen in het voortgezet onderwijs te voorkomen. Dat is dus een specifiekere doelbepaling dan bijvoorbeeld 'inhalen of wegwerken van leerachterstanden'. Vanaf 2021 dalen de middelen in principe in in de lumpsum vo of de prestatiebox.